

PODSTAWOWE INFORMACJE O AZBEŚCIE

Azbest to minerał odporny na działanie wysokich temperatur i mrozu. Charakteryzuje się wysoką wytrzymałością mechaniczną, elastycznością, miękkością, sprężystością, z możliwością przędzenia, lekkością, odpornością na działanie czynników chemicznych i biologicznych.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji:

- pokryć dachów: eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych koców azbestowych.

Szkodliwe działanie azbestu

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich najczęściej dochodzi w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również w skutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych. Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, jako **niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka**. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3:1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalane. Ich szkodliwe działanie może ujawniać się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

Ze względu na potwierdzoną wysoką szkodliwość azbestu w Polsce oraz w wielu innych krajach produkcja i dystrybucja wyrobów zawierających azbest została zakazana. Zgodnie z tym zakazem we wrześniu 1998 r. zaprzestano produkcji wyrobów zawierających azbest, a od 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

„Program Oczyszczania Kraju z Azbestu” na lata 2009-2032

Dnia 14 maja 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Jego kontynuacją jest program

wieloletni pn.: „**Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**” przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r. W dniu 15 marca 2010 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Główne cele Programu to:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu.

Usuwanie azbestu z terenu Gminy Otyń

Gmina Otyń już po raz kolejny realizuje zadanie pn. „Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Otyń”.

Prace te obejmują demontaż wyrobów azbestowych wraz z ich transportem i unieszkodliwieniem powstałego odpadu na przystosowanym składowisku oraz zebraniu wyrobów zawierających azbest złożonych na posesjach wraz z transportem i unieszkodliwieniem na przystosowanym składowisku. W wyniku realizacji przedmiotowego zadania w latach poprzednich, uzyskano efekt ekologiczny w postaci unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest, w roku:

- 2016 – 100,668 Mg;

- 2017 - 18,770 Mg

Kwota pozyskanej dotacji przez Gminę Otyń w roku:

- 2016 wyniosła – 50.517,08 zł.

- 2017 wyniosła - 11.603,52 zł.

Realizacja ww. prac była możliwa dzięki dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.